

STRATEŠKI PLAN 2022 - 2024

Sadržaj

VIZIJA	3
MISIJA	3
NAŠE VREDNOSTI	3
NAŠI PRINCIPI	4
TEORIJA PROMENE	5
ANALIZA KONTEKSTA	6
FONDACIJA JELENA ŠANTIĆ 2020–2021	9
FONDACIJA JELENA ŠANTIĆ, 2022–24	11

Fondacija Jelena Šantić je nezavisna organizacija civilnog društva, sa razvijenom organizacionom strukturom i mrežom posvećenih saradnika na programima koje kontinuiran unapređuje i razvija.

Ponosni smo što kroz naš program donacija i preko nagrade Jelena Šantić osnažujemo udružene građane i građanke da kreativnim intervencijama transformišu zajednice širom Srbije. Do sada smo mapirali preko 450 inicijativa, podržali 115 projekata iz više od 50 lokalnih zajednica u vrednosti od preko 220.000 \$.

Jelena Šantić je bila neustrašiva i smela i njeni odlučni stavovi, energija i principi su osnovne vrednosti koje negujemo i koristimo u svim segmentima našeg rada, u našem javnom pozicioniranju i kroz kontinuiran rad na unapređenju zajednica u kojima radimo i živimo.

Vizija

Zapadni Balkan je prostor tolerancije i solidarnosti, u kome građani i građanke aktivno učestvuju u razvoju svojih zajednica i društva u celini.

Misija

Mi osnažujemo građane i građanke, pokretače zajednica, da korišćenjem kreativnih procesa osvetle probleme, uključe građane i građanke i odgovore na potrebe zajednice, stvarajući tolerantno i solidarno društvo. Zato obezbeđujemo resurse i gradimo prostor za međusobno učenje, povezivanje i afirmaciju hrabrih iskoraka za razvoj zajednica u Srbiji i regionu Zapadnog Balkana.

NAŠE VREDNOSTI

Solidarnost je, pre svega i iznad svega, praksa a ne zamisao, više delovanje nego ideja i više stvar kolektivnog delovanja nego individualnih karakteristika. Solidarnost stoji na pola puta između politike i morala, označavajući vezivno tkivo jedne zajednice.

Poštovanje različitosti – Različitosti vidimo kao bogatstvo kako pojedinca, tako i društva. Mi verujemo da poštovanje različitosti podiže svest o sličnostima i razlikama u odnosu na sopstveni kulturološki milje i promoviše prihvatanje i uvažavanje kao vrednost.

Negovanje dijaloga – Cenimo raznolikost, a istovremeno podržavamo socijalnu koheziju. Negovanje dijaloga nam omogućava da zajedno idemo napred, da na konstruktivan i demokratski način pridemo različitim identitetima na osnovu univerzalnih vrednosti koje delimo i da sprečimo etničke, verske, jezičke i kulturne podele.

Participativnost – Podstičemo sebe i druge na otkrivanje i korišćenje sopstvenih potencijala i odgovornost u sagledavanju i rešavanju problema u društvu. Ohrabrujemo udruživanje građana i građanki oko promocije zajedničkih vrednosti, potreba i interesa, te njihovo aktivno učešće u održivom razvoju zajednice.

Demokratsko upravljanje – Demokratsko upravljanje vidimo kao sistem rukovođenja koji se temelji na ljudskim pravima, učestvovanju građana i građanki, zaposlenih i ostalih učesnika u donošenju svih važnih odluka u preduzeću, organizaciji, instituciji. Ovakav sistem rukovođenja je zasnovan na institucionalnoj političkoj odgovornosti i vladavini prava.

Socijalna odgovornost – Zalažemo se za pravedno, solidarno i odgovorno upravljanje dobrima, te uravnotežene odnose društvene moći radi zadovoljavanja osnovnih potreba svih građana i građanki.

Kompetentnost – Dok se stručnost odnosi na znanja, veštine i stavove, kompetentnost se odnosi na skupove, repertoare ponašanja koje unosimo u posao, na ulogu ili organizacioni kontekst. Verujemo da, pored stručnosti, naročito treba podsticati kompetentnost koja, za nas, podrazumeva lične karakteristike i očekivana ponašanja koja nas vode uspehu.

NAŠI PRINCIPI

Podrška i prisustvo na terenu – Trudimo se da svim grupama udruženih građana i građanki koje dobiju podršku pružimo neophodnu pomoć u savladavanju izazova tokom realizacije projekata. Neprekidno komuniciramo sa primaocima donacije i redovno ih posećujemo. Posvećujemo posebnu pažnju tome da dosegamo manjinske zajednice (geografski, identitetno).

Transparentnost i otvorenost – Imamo jasne procedure koje obuhvataju različite nivoe razmatranja predloga projekata. Svi podnosioci prijave dobijaju povratnu informaciju o statusu predloga projekta, bilo da je projekat odobren ili ne.

Efikasnost i efektivnost – Imajući u vidu raspoložive resurse, nastojimo da postignemo maksimum: da odaberemo autentične inicijative udruženih građana i građanki koje mogu ostvariti i podsticati dugotrajne pozitivne promene u zajednicama ili uspostaviti nove modele koji će postati primeri dobre prakse delovanja. Na ovaj način resursi se umnožavaju i nadograđuju.

Profesionalnost – Investiramo jasno definisanu svrhu i cilj projekta i organizujemo rad na otvoren i efikasan način, nastojeći da na vreme pružimo tačne informacije o procedurama za dodelu grantova, kao i o donetim odlukama.

Objektivnost – Proces donošenja odluka je jasan, participativan i transparentan. Konačnu odluku o dodeli donacija donosi nezavisni Odbor, koji postoji za svaki program donacija. Članovi i članice Odbora se biraju kao nezavisni eksperti i imaju obavezu da poštuju politiku konflikta interesa.

Duboko verujemo da lokalne zajednice imaju dovoljno resursa i potencijala da postanu bolja mesta za život. Uvereni smo da je kultura jedinstveni prostor delovanja kroz koji se lakše mogu prepoznati problemi, gde se mogu pronaći integrativna rešenja i mobilisati građani/građanke koji lokalne zajednice čine prosperitetnijim, povezanim i raznolikim.

Promena koju kultura donosi je održiva jer menja mišljenja, nameće pozitivne vrednosti i prevodi iskustva kroz prostor i vreme.

Pesma, film ili knjiga mogu pobuditi emocije i nadahnuti one koje su inspirisali da se okupe radi promene. Poruka prezentovana putem slike, zvuka ili priče omogućava ljudima različitih uzrasta i iz različitih kultura da međusobno komuniciraju. Praksa angažovane kulture može se manifestovati na sledeće načine:

- prakse u kojima opšta populacija / udruženi građani i građanke koristi i razvija umetnost i kulturu i kulturne i kreativne prakse za rešavanje društvenih problema / za razvoj zajednice, gde umetnik može da deluje kao facilitator ili katalizator;
- umetničke prakse koje se kritički odnose prema društvenim procesima;
- dijaloške prakse u kojima umetnik deluje kao moderator u grupnom rešavanju problema pomoću konteksta zasnovanih na umetnosti, ali ne nužno i sa ciljem grupne prezentacije umetnosti.

TEORIJA PROMENE

Ohrabrujemo udružene građane i građanke obezbeđivanjem finansijske podrške, različitim resursa, mentorstva i drugim oblicima podrške da prepoznaju lokalne resurse i kreativno ih koriste za poboljšanje kvaliteta života ljudi u zajednicama. Verujemo da je smer promene *odozdo prema gore* i da donosioci promena nisu samo pojedinci već i udruženi građani i građanke. Podržavamo samosvojna, inovativna i/ili moderna rešenja, teme i odgovore udruženih građana i građanki na potrebe zajednica.

Naša podrška je usmerena na razvoj i korišćenje četiri tipa resursa u zajednici:

- **ljudi** (uključujući informacije i znanje);
- **infrastrukture** (stare zgrade i slično);
- **prirodni resursi i nasleđe**;
- **kulturno nasleđe i tradicija** (opipljiva i nematerijalna kulturna baština).

Naša filozofija promena zasniva se na **podršci potrebama građana i građanki korišćenjem kreativnih procesa, što naš pristup čini jedinstvenim u pružanju podrške različitim lokalnim zajednicama**. Ovakvim pristupom unapređujemo civilno društvo tako što postajemo otvoreni za ideje i akcije građana. Smatramo da je samo interakcija građana i aktivista lokalnih inicijativa osnova za razvoj zajednica i ukupnog društva.

ANALIZA KONTEKSTA

Trendovi u regionu Zapadnog Balkana

Zemlje Zapadnog Balkana (ZB) zaglavljene su u tranziciji. Evropska perspektiva, kao pokretač demokratizacije, regionalne saradnje i reformskih procesa u regionu, oslabljena je tzv. „**zamoram od proširenja**” i nizom **globalnih kriza na početku 21. veka** (finansijska – 2008; migrantska – 2015; javnozdravstvena – 2020). Sve dalja Evropska unija znači **sve veću neodgovornost političkih elita** (u EU i ZB) jer se kroz fenomen „**stabilokratija**“ usporavaju unutrašnje reforme na štetu građana i građanki i doprinosi **očuvanju nedemokratskih tendencija u regionu** (suprotno fundamentalnim vrednostima za koje se zalaže EU).

Kriza javnog zdravlja, uzrokovana koronavirusom početkom 2020. godine, promenila je tok svetske istorije. Socijalni, ekonomski i kulturni život na planeti je zaustavljen na trenutak, a još uvek usporen i u potpunosti nepredvidiv. Usporio je već nedovoljno brz društveno-ekonomski razvoj, ali i druge progresivne trendove pokrenute u okviru evropskih integracija, poput **rodne ravnopravnosti i poboljšanja sveukupnog položaja žena u društvu**. Aktuelna zdravstvena, politička, ekonomska i finansijska neizvesnost stvorila je plodno tle za održavanje, pa čak i ekspanziju, retrogradnih, isključivih i uskogrudih narativa.

Međutim, **kovid je imao i svojih pozitivnih strana**. Jedna od njih je svakako **ubrzani razvoj digitalnih proizvoda i usluga**. U kontekstu rada civilnog društva, razvoj brojnih platformi i softverskih inovacija, te sve veće prisustvo građana i građanki na društvenim mrežama i platformama, predstavljaju priliku za razvoj novih vidova komunikacije, aktivizma, umrežavanja i kulturnog izražavanja. Opet, s druge strane, aktualizovani su više nego ranije izazovi poput epidemije dezinformacija, govora mržnje, zaštite privatnosti i novih društvenih podela (protivnici i zagovornici vakcinacije).

Trendovi u Republici Srbiji

Republika Srbija nije zabeležila značajnije pomake u političkom i socioekonomskom smislu u poslednjih pet godina. Evropske integracije su još uvek talac „zamora od proširenja”, s jedne strane, i impotentnog procesa reformi u raznim sektorima, neispunjenja standarda u oblasti vladavine prava i bezbednosti i nerešavanja pitanja statusa Kosova, s druge strane. Još uvek **slabe institucije** nisu garant podele vlasti, te je na delu prevaga izvršne nad sudskom i parlamentarnom vlašću. Politički sistem u Srbiji je dodatno opterećen i **odsustvom institucionalnog dijaloga**, budući da opozicione partije ne učestvuju u radu Narodne skupštine. Vladajuća politička partija (Srpska napredna stranka sa koalicionim partnerima) ima dominantan uticaj na institucije na svim nivoima (lokalni, pokrajinski, nacionalni).

S druge strane, **Srbija beleži pozitivne makroekonomske rezultate**, ali su **izraženi siromaštvo i nejednakost**. Nesklad između makroekonomskih rezultata (privredni rast i stvaranje podsticajne investicione klime) i realnosti koju građani i građanke žive ukazuje na to **da socijalna kohezija još uvek nije na nivou razvijenih država članica EU** kojoj Srbija teži.

Opasnost koju sa sobom nosi veliko siromaštvo i izražene nejednakosti ogleda se u **rastu tenzija i polarizacija u društvu**. U društvu sa **izraženom etničkom distancom, preovlađujućim patrijarhalno-tradicionalnim rodnim stereotipima i zaokupljenošću identitetskim narativima** (kakvo je u Srbiji), odsustvo socijalne kohezije je dodatni stimulans **za degradaciju korpusa vrednosti građanskog društva koje uključuju pacifizam, poštovanje različitosti i interkulturalni dijalog**.

U takvim okolnostima prostor za delovanje civilnog društva je otežan, a ponekad i opasan. S jedne strane, i dalje postoji obilje otvorenih pitanja, tema i oblasti za kritičko propitivanje tvoraca aktuelnih političkih prilika, dok s druge strane okruženje za rad nije podsticajno. Epidemija koronavirusa dodatno je suzila prostor za delovanje (i razvoj), onemogućavajući ili otežavajući organizacijama sprovođenje aktivnosti i organizaciju rada, dok je negativna kampanja od strane države nastavljena izbijanjem afera, selektivnim prikazivanjem informacija u tabloidima, pretnjama i fizičkim napadima na aktiviste civilnog društva ili građane i građanke koji ih podržavaju.

Uprkos tome, **broj organizacija neprestano raste**, iako su mnoge tzv. GONGO/PONGO ili su osnovane kao osnovno sredstvo za lično prihodovanje. Većina novoosnovanih organizacija je izgubila „političku oštricu”, tj. nema klasičan aktivistički i politički karakter (karakteristično za organizacije nastale tokom poslednje decenije 20. i prve decenije 21. veka), već su osnovane jer se država povukla iz mnogih oblasti društvenog života ili u potpunosti pasivizirala svoju ulogu ostavivši vakuum i nezadovoljene potrebe građana. Evidentno je da se u Srbiji **promenio karakter delovanja organizacija** uz zadržavanje stare (negativne) slike u javnosti i istih izazova (nedostatak donatora, slabi kapaciteti i pristup resursima, nedovoljna umreženost i slaba saradnja sa institucijama).

Međutim, prisutna su određena nova društvena gibanja od značaja za razvoj civilnog sektora. **Pored kovida**, koji je ostavio za sada nesagledive posledice na socioekonomski razvoj, pa samim tim i na civilno društvo, i rapidne **digitalizacije**, promenu vrednu pomena u Srbiji predstavlja **pojava većeg broja autentičnih „zelenih” inicijativa udruženih građana i građanki**. Brojni protesti i okupljanja (Stara planina, Reva, Jadar, Ekološki ustanak, Zrenjanin, itd.), čak i za vreme važenja mera protiv kovida, uneli su novu dinamiku u javni i politički život u Srbiji. Budući da su u Republici Srbiji sve više u fokusu izazovi zaštite životne sredine (naročito aerogađanja), ovakve tendencije čak imaju i značajan politički potencijal jer mogu da okupe veliki broj građana i građanki (slučaj masovnih okupljanja i blokada saobraćajnica u drugoj polovini 2021. godine). Očuvanje zdrave životne sredine, kao i prirodnog nasleđa, te veza prirodnog sa autentičnim kulturnim nasleđem predstavljaju istinsku potrebu građana i građanki, ali i novi potencijal za razvoj civilnog sektora.

Zaključak

Opisani trendovi utiču na rad FJŠ-a. Od samog početka pandemije FJŠ je bio prinuđen da se prilagođava aktuelnom kontekstu, neprestano menjajući metodologiju rada na projektima radi očuvanja zdravlja učesnika i učesnica. U tom smislu, deo aktivnosti je dobio svoj digitalni izraz koji će biti dodatno razvijen u narednom periodu. U tematskom smislu FJŠ je zadržao ustaljen kurs uz neznatne izmene. Pre svega, FJŠ smatra da su neophodna veća ulaganja u razvoj i promociju aktivnosti udruženih građana i građanki, budući da te aktivnosti predstavljaju odraz kritičke svesti i progresivni deo društvenog tkiva bez kojeg nema daljeg razvoja. Ne manje važno jeste i negovanje kulture sećanja na angažman žena i jačanje vidljivosti doprinosa i njihove uloge u društvu Srbije i regiona Zapadnog Balkana.

FONDACIJA JELENA ŠANTIĆ 2020–2021

Fondacija Jelena Šantić je u periodu 2020–2021 funkcionisala kroz realizaciju tri strateška pravca: **1) Pokretači zajednice** – razvoj i unapređenje zajednica kroz podršku i delovanje autentičnih lokalnih inicijativa udruženih građana; **2) Povezani prostori** – afirmacija procesa pomirenja na prostoru Zapadnog Balkana kroz uspostavljanje regionalne saradnje i promocije autentičnih građanskih inicijativa i **3) Moving Confluence (MC)** – autonoman i održiv interni razvoj.

1) Pokretači zajednice

U okviru prvog strateškog cilja podržana su **63 projekta 41 grupe** aktivista i aktivistkinja. **Većinom su to projekti formalno registrovanih organizacija (81%)**, dok je svaki peti projekat (19%) realizovala neformalna grupa. **Svaka peta grupa (20,6%) dobila je ponovnu podršku** za realizaciju projekata, dok su u slučaju 6,4% grupa projekti podržani tri ili više puta. Primetan je konstantan **linearni rast podrške** projektima grupa, te je u 2021. godini podržano najviše projekata (2019 – 14, 2020 – 20, 2021 – 29).

Tematski posmatrano, najviše podržanih projekata je iz oblasti **uređenja javnih prostora i stambenih pitanja (20,63%)**, **kulturnog nasleđa (17,46%)** i **podsticanja aktivizma (17,46%)**, a najmanje u oblasti zaštite životne sredine (4,76%). **Stvaranje podsticajnog okruženja za život ranjivih grupa (16%)**, **afirmacija rodne ravnopravnosti (13%)** i **uređeni javni prostori (13%)** najčešći su rezultati sprovedenih projekata podržanih grupa, ali su postignuti rezultati i u drugim oblastima: afirmacija interkulturalnog dijaloga (8%), očuvanje kulturnog nasleđa (5%), omogućen rad alternativnih kulturnih centara (5%) i druge raznovrsne oblasti (18%).

Različiti vidovi edukacije (mentorstvo, vebinari, treninzi) aktivista i aktivistkinja su omogućeni u **54% podržanih projekata**. Veliki broj grupa (81%) je **ostvario neki vid umrežavanja** tokom realizacije projekta, dok svega 19% nije ili je taj podatak (još uvek) nepoznat. Umrežavanje je u najvećem broju slučajeva ostvareno na **lokalnom nivou (67%)**, a najmanje na međunarodnom (6%).

FJŠ je tokom rada sa podržanim grupama identifikovao najčešće **poteškoće** u realizaciji odobrenih projekata. One su došle iz okruženja (pandemija koronavirusa, problem u komunikaciji sa lokalnim institucijama), ali najveći broj njih nastaje unutar grupa. Na osnovu toga

je napravljena **lista potreba** grupa: unapređenje komunikacije (upravljanje društvenim mrežama, veća vidljivost u tradicionalnim medijima...), strateški razvoj, pravno savetovanje i podrška, upravljanje projektnim ciklusom, veštine prikupljanja sredstava, umrežavanje sa sličnim grupama i akterima

Sprovođenje prvog strateškog pravca Pokretači zajednica odvijalo se kroz sledeće projekte: Tvoje mesto u Srbiji (USAID, 2018–2022), LOCAL CALL FOR EU: Rule of law and cultural diversity at the local level for creating social cohesion and sustainable development of local communities (EU, 2020–2024), Hrabri iskoraci (BTD, svake godine), i (I)ntercultural (D)ialogue for EU: Cultural Diversity as Unique Tourist Attraction – Offer of Neighbourly Corners (EU, 2020–2022).

2) Povezani prostori Zapadnog Balkana

U okviru strateškog cilja koji se odnosio na regionalnu saradnju, afirmisali smo toleranciju, mir i stabilnost na Zapadnom Balkanu beleženjem i promovisanjem istorije mirovnog aktivizma iz feminističke perspektive, naročito od 2000. godine, i uspostavljanjem i dodeljivanjem regionalne nagrade Jelena Šantić akterima koji doprinose regionalnoj saradnji. Pored toga, uspostavljena su prva regionalna partnerstva sa srodnim organizacijama realizacijom projekata. Organizovali smo javne događaje i konferencije, objavili smo 5 publikacija (istraživanja, stripovi, monografija), producirali smo 2 filma (*Promocija nacionalne i regionalne Nagrade Jelena Šantić* i *Feminizam u regionu*). Svi proizvodi u okviru programa su dalje distribuirani zainteresovanim stranama.

Drugi strateški pravac je ostvaren kroz projekte: Aktivističko nasleđe – priče žena iza konflikta i krize na Zapadnom Balkanu (BTD, 2021–2022), Heroine mira: priče izvan pregovaračkog stola (BTD, 2018–2020) i Mirovni razgovori na ZB (WBF, 2019–2020).

3) Organizacioni razvoj FJŠ

U institucionalnom razvoju i realizaciji trećeg strateškog pravca Organizacioni razvoj podržani su sledeći projekti: Illuminating New Solutions and Programmatic Innovations for Resilient Spaces (INSPIRES, 2021), Kreativno ćoš (SIDA preko CRTA, 2019–2020), dok je svaka podrška od 2015. godine, u okviru podrške donatorskom programu Hrabri iskoraci (Balkan Trust for Democracy), sadržala i razvojnu komponentu za FJŠ.

FONDACIJA JELENA ŠANTIĆ, 2022–24

Strateško opredeljenje Fondacije Jelena Šantić u narednim godinama (2022–2024) ostaje rad sa građanima i građankama koji koriste transformativan i kreativan pristup za rešavanje problema u lokalnim zajednicama na osnovu konkretnih potreba građana. Novinu predstavljaju metodološka unapređenja u smislu intenziviranja aktivnosti jačanja njihovog kapaciteta kroz edukacije, usavršavanja metodologije praćenja njihovog rada i identifikovanja promena, te pojačane promocije ostvarenih rezultata i primera dobre prakse. Pored toga, planirano je intenziviranje prisustva i rada FJŠ na regionalnom nivou.

Korekcije u dosadašnjim strateškim pravcima su rezultat novog ciklusa strateškog planiranja koji je realizovan u periodu septembar – decembar 2021. Analiza dosadašnje strategije je sprovedena kroz seriju radionica u kojima je učestvovalo osoblje FJŠ. Dodatno, svoje mišljenje o radu FJŠ su dali saradnici, donatori i grupe udruženih građana i građanki podržani kroz FJŠ programe. Za njih je bio pripremljen poseban upitnik.

FJŠ PROGRAMSKE OBLASTI

Fondacija Jelena Šantić svoju misiju ispunjava kroz tri strateške oblasti:

I Pokretači zajednice – Razvoj i unapređenje zajednica kroz podršku delovanja grupa udruženih grupa građana i građanki u Srbiji

Kreativnost, inovativnost i zasnovanost na potrebama građana i građanki jesu okosnice rada u ovoj strateškoj oblasti. FSJ podržava i osnažuje grupe udruženih građana i građanki koje koriste **kreativne procese kao mehanizam za unapređenje i razvoj svojih zajednica**. Kreativni procesi podrazumevaju upotrebu novih ideja, pristupa ili aktivnosti **za rešavanje konkretnih potreba građana i građanki**. Pored zasnovanosti na potrebama, unapređenje zajednica u čitavom kreativnom procesu se vrši primarno **sa građanima i građankama** izbegavajući pristup **za građane i građanke**. FJŠ ostvaruje ovu stratešku oblast radeći na identifikovanju autentičnih lokalnih inicijativa udruženih građana i građanki, njihovom osnaživanju (kroz edukaciju, umrežavanje i pružanje finansijske podrške za realizaciju aktivnosti u zajednicama) i kroz promociju njihovih projekata i rezultata. Takođe, FJŠ podstiče građanski aktivizam u Srbiji nagrađivanjem pojedinaca i udruženih građana i građanki kroz dodelu nagrade Jelena Šantić.

Očekivani rezultati ovog programa:

- 1. 1. Ostvarene konkretne promene u skladu sa potrebama zajednica, naročito u manjim sredinama u Srbiji**
 - 1. 2. Podržane grupe udruženih građana i građanki koje imaju organizacione kapacitete da odgovore na potrebe u lokalnim zajednicama u Srbiji**
 - 1. 3. Podržane grupe udruženih građana i građanki koje su prepoznate kao akteri razvoja zajednica**
- II Povezani prostori Zapadnog Balkana – afirmacija tolerancije, mira i stabilnosti na prostoru Zapadnog Balkana kroz uspostavljanje regionalne saradnje i promociju autentičnih inicijativa udruženih građana i građanki**

Kroz ovu stratešku oblast FJŠ želi da **doprinese promociji i razvoju potencijala „pokretača zajednice” iz regiona ZB koji svojim radom iniciraju i pospešuju socijalne promene i zajedničko razumevanje važnosti solidarnosti, dijaloga i izgradnje mira.** Fokusiramo se na mapiranje, otkrivanje i afirmaciju inicijativa udruženih građana i građanki (sa posebnim osvrtom na ženske aktivističke inicijative). U okviru ovog pravca, FJŠ koristi različite kreativne alate za promociju dostignuća građanskog aktivizma i kritičkog pristupa temi kulture sećanja, rasvetljavajući skrivenu, zaboravljenu, marginalizovanu zajedničku istoriju i baštinu.

Očekivani rezultati ovog programa:

- 2. 1. Ženska aktivistička istorija prepoznata kao deo kulture sećanja regiona Zapadnog Balkana**
- 2. 2. Osnažena i afirmisana udruženja građana i građanki za regionalnu razmenu i saradnju na prostoru Zapadnog Balkana**
- 2. 3. Povećana vidljivost aktera koji doprinose suživotu, toleranciji, miru i stabilnosti Zapadnog Balkana**

III Organizacioni razvoj FJŠ-a

Uslov za izgradnju zajednica i prostora tolerancije i solidarnosti jeste **kompetentan tim sposoban za samostalan i održiv programski razvoj i operativno-administrativne aktivnosti.** U narednom periodu FJŠ će uložiti u razvoj **ljudskih resursa, poboljšanje infrastrukture i uslova rada, povećanje vidljivosti i umrežavanja, praćenje rezultata, kao i u ostvarivanje finansijske održivosti.**

Očekivani rezultati ovog programa:

- 3. 1. Funkcionalna organizaciona struktura koja omogućava efikasan rad FJŠ-a**
- 3. 2. Ojačani kapaciteti tima u oblastima važnim za organizacioni razvoj FJŠ-a**
- 3. 3. Tehnička opremljenost omogućava efikasan rad FJŠ-a**
- 3. 4. Povećana vidljivost i razumevanje rada FJŠ u javnost (interno i eksterno)**
- 3. 5. Razvijenija saradnja sa drugim akterima**
- 3. 6. Ostvarena finansijska stabilnost i održivost FJŠ-a**
- 3. 7. Razvijena kultura praćenja i evaluacije rada na nivou organizacije**